

Treser psów

516405

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Głównym celem pracy tresera zwierząt jest przygotowanie i przyzwyczajanie zwierząt do określonych zachowań w określonych sytuacjach oraz nauczanie ich posłuszeństwa.

W zawodzie tresera istnieje kilka specjalizacji: treser zwierząt cyrkowych, treser zwierząt filmowych i teatralnych, treser psów, treser psów obronnych.

Treser zwierząt cyrkowych uczy zwierzęta wykonywania różnych trików i ewolucji z wykorzystywaniem odpowiednich rekwizytów, przygotowuje zwierzęta i siebie do przedstawienia, a także bierze udział w przedstawieniu. Do zadań i obowiązków tresera zwierząt filmowych i teatralnych należy: zapoznanie się ze scenariuszem filmowym lub teatralnym, zawieranie umów z producentem, oswojanie zwierząt i uczenie ich zachowań zaprogramowanych w scenariuszu filmowym lub teatralnym, z zastosowaniem metod i zasad wykorzystywanych w tresurze zwierząt i innych, czyli „układanie zwierząt dla potrzeb scen filmowych i teatralnych”.

Zadaniem tresera psów jest przyzwyczajanie psa do określonych zachowań na rozkaz, uczenie go posłuszeństwa przez zastosowanie indywidualnych i zbiorowych metod treningu.

Treser psów obronnych uczy zwierzę określonych zachowań w sytuacjach konieczności obrony ludzi i rzeczy powierzonych mu pod opiekę. Do zadań tresera należy: prowadzenie treningu terenowego, z uwzględnieniem nagród i kar, wykonywanie ustalonych czynności treningowych codziennie i w cyklach (fazach); obserwowanie zachowań i reakcji psa, poskramianie agresji, uporu, lenistwa, poszukiwanie przyczyn tych zachowań; wyciąganie wniosków z przebiegu treningu, ocena jego skuteczności i ewentualna korekta, stosowanie elementów psychologii w metodach treningowych, zapewnienie zwierzęciu odpowiedniego żywienia, należytej pielęgnacji i higieny, opieki lekarza weterynarii oraz relaksu i odpoczynku.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Sprzęt używany w pracy tresera to m.in.: obroża zwykła, obroża kolczasta, smycz skórzana, linka, kaganiec skórzany oraz metalowy, szorki skórzane do pracy na śladach, obroże elektryczne zdalnie sterowane itp., a także rękawy i ubrania ochronne.

Praca tresera odbywa się w różnych miejscach. W pomieszczeniach zamkniętych i na otwartej przestrzeni. Wybór pory dnia i czas trwania treningu zależy od samego tresera.

Pracy tej nie powinny wykonywać osoby uczulone na sierść. Ponadto w tym zawodzie istnieje możliwość nabywania chorób odzwierzęcych.

warunki społeczne

Praca tresera ma charakter indywidualny i samodzielny w zakresie wyboru sposobów i metod wykonywania powierzonych zadań: treser sam organizuje plan działań związanych z poskramianiem zwierząt czy ze szkoleniem psa. W przypadku tresowania psów obronnych dokonuje też wyboru pozoranta, czyli osoby podstawionej do roli nieprzyjaciela właściciela psa.

Kontakty z ludźmi w zawodzie tresera są niezbędne, zwłaszcza w przypadku tresera zwierząt filmowych, który odpowiada na pytania, konsultuje, udziela rad, a nawet ingeruje w scenopis, jeśli reżyser w scenie myśliwskiej „użył” do polowania na dziki na przykład wyżła zamiast psa myśliwskiego. Treser zwierząt filmowych i teatralnych korzysta również z pomocy asystentów, którymi kieruje (zdarzają się wśród nich treserzy zwierząt cyrkowych).

warunki organizacyjne

Treser pracuje w zależności od otrzymanego zlecenia. Czasami jego praca może trwać 3 - 4 godziny, a kiedy indziej o wiele dłużej, w dzień i w nocy oraz w dni powszechnie wolne od pracy, w różnych warunkach klimatycznych. Treser ponosi odpowiedzialność prawną za powierzone mu zwierzęta.

Jego praca wymaga częstych wyjazdów, przemieszczania się zarówno na duże, jak i na małe odległości. Do pracy ze zwierzętami treser używa ubrania ochronnego.

Wymagania psychologiczne

W pracy tresera niezbędne są takie cechy, jak ostrość wzroku, zmysł równowagi, koordynacja ruchowo-wzrokowa, szybki refleks, spostrzegawczość, zdolność koncentracji uwagi, dobra pamięć i logiczne rozumowanie.

Treser musi umieć analizować metody i efekty swojej pracy podczas szkolenia. Logiczne rozumowanie i umiejętność obserwacji ułatwiają mu znalezienie sposobów na wywołanie pożądanej reakcji u tresowanego zwierzęcia.

Treser ma bezpośredni kontakt ze zwierzęciem, reagującym często w sposób nieprzewidziany. Musi więc umieć „trafić” do niego bardziej przez instynkt niż perswazją – nieodzowna jest umiejętność pracy w szybkim tempie, łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą, wytrzymałość na długotrwały wysiłek, odporność emocjonalna i samokontrola, a także umiejętności kierownicze.

Zwierzęta są podatne na oddziaływanie silnych osobowości, czyli tzw. „ludzi z charakterem”, i na odległość potrafią odróżnić „twardziela” od „mięczaka”.

Treser musi być również przygotowany na to, że jego praca może przebiegać nieraz w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych, np.: tresowanie szczura w chlewie (na potrzeby scenariusza filmowego).

Spośród cech niezbędnie potrzebnych w tej pracy należy jeszcze wymienić: zdolność przekonywania, inicjatywę, odwagę, dokładność, miłość do zwierząt oraz wytrwałość i cierpliwość.

Zawodu tresera nie może wykonywać osoba pobudliwa emocjonalnie, gwałtownie i źle odnosząca się do zwierząt, cierpiąca na zaburzenia psychiczne.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Pracę tresera zalicza się do średnio ciężkich. Największe znaczenie w tym zawodzie ma ogólna dobra sprawność fizyczna, sprawność układu kostno-stawowego i układu mięśniowego (treser pracuje przeważnie w ruchu). Niezbędna jest również wysoka sprawność narządu wzroku i słuchu. Osoby niepełnosprawne nie poradzą sobie w tym zawodzie.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie tresera potrzebne jest odbycie szkolenia w Związku Kynologicznym, w Ośrodku Szkolenia Psów Policyjnych w Sułkowicach lub w którymś z prywatnych ośrodków szkolenia psów. Nauka trwa około 2 lat. Aby ją ukończyć, należy zostać członkiem Związku Kynologicznego, wyszkolić dwa psy i zdać egzamin: praktyczny i teoretyczny, przed komisją powołaną przez Zarząd Główny Związku Kynologicznego.

Podczas szkolenia kandydat na tresera często sam musi występować w roli „pozoranta” czyli osoby atakowanej przez psa.

Kandydat do pracy w zawodzie tresera powinien umieć pływać, jeździć konno, posiadać umiejętności kaskaderskie i mieć ogólnie dobry stan zdrowia. Przydatna w jego pracy jest również znajomość języków obcych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie tresera można awansować na instruktora i na starszego instruktora szkolenia psów. Starszy instruktor ma m.in. uprawnienia do organizowania międzynarodowych imprez kynologicznych.

Treser mający opinię dobrego fachowca często bywa zapraszany do współpracy z ośrodkami sportowymi i wytwórniami filmowymi (w przypadku tresera zwierząt filmowych), także poza granicami Polski.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Pracę w zawodzie tresera mogą podjąć osoby starsze, pod warunkiem, że mają odpowiednie przeszkolenie w tym kierunku, doświadczenie w pracy tego typu oraz stan ich zdrowia jest dobry.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- kaskader
- trener

- instruktor sportu

Polecana literatura

Brzezicha A., Mój pies i ja, Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, 1993.